

Donderjagen

Colofon

ISBN: 978 94 6365 114 1

1e druk 2018

© 2018, Coen Stiemer

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Telefoon: 058 - 289 48 57

www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Donderjagen

VERHALEN en GEDICHTEN

Coen Stiemer

Voor Zee

Arts: Mijnheer, u hebt een angststoornis.

Patiënt: Daar was ik al bang voor!

Inhoud

1. A Spaniard in the Works	13
2. Aardbeving	16
3. Allemaal show?	17
4. Appèl	20
5. Ardennencyclus deel 1 – Het openingspaard	23
6. Ardennencyclus deel 2 – Bergen kunnen wijken	26
7. Ardennencyclus deel 3 – De bosfee	29
8. Ardennencyclus deel 4 – Eddy Wally, <i>chanteur de charme</i>	30
9. Ardennencyclus deel 5 – Een benauwd anderhalf uurtje	33
10. Ardennencyclus deel 6 – I love Wallonia!	37
11. Avonturen in het bos	42
12. Bámmmmm!	47
13. Boerenbont	53
14. Brief encounter	58
15. De dokters	61
16. De feestdagen	62
17. De geschiedenis van het biljartspel	65
18. De sniper	69
19. De Sjanghaai	70
20. De wachtmeester vertelt	71
21. Doorslagdagen	77

22. Dôtinchem, mi-jn plekske (melancholie à la Dorus Clingenbos)	79
23. Drol drie	81
24. Een kunstvisioen	83
25. Een rooie luitenant	86
26. Elegie aan de Oude IJssel	90
27. En dan nu het weer	91
28. Geheugen 1	94
29. Geheugen 2	97
30. Hänge dich doch auf!	100
31. Hé Coen, moet je luisteren ...	101
32. Het kwaad straft zichzelf	104
33. Honni soit qui mal y pense	107
34. Hot potatoes	110
35. Huftertjes	115
36. Hyacinth Bucket	118
37. Je hoeft hem alleen maar te raken	121
38. Jezelf tegenkomen	124
39. Kick Wilstra has left the building	127
40. 'Kleine Oorlog'	132
41. La mano de Dios	144
42. Leonid (Леонид)	145
43. Marinier	147
44. Met de groeten van Vrouwe Fortuna	148
45. Met een beetje hulp	151
46. Mmm-mm Plas	155
47. Nette vent	157

48. Nood breekt wet	161
49. Overdenking in kruisstelling	165
50. Patelt het niet, dan Gupt' het wel!	166
51. Pleeboi	167
52. Science	170
53. Sietse, doodgewoon Sietse	172
54. Stardust	175
55. 't Kömt wa' gôod (Ollekemozeke)	176
56. Und der Sieger ist ...	178
57. Wim Muis, de hond en ik	180
58. Ze zoeken het maar uit!	182

1. A Spaniard in the Works

Toen ik zo'n jaar of zeventien was, had ik een vriend, met wie ik een warme belangstelling voor de Beatles deelde. De vriendschap duurt tot op de huidige dag en *beyond*. Zijn interesse was voornamelijk op de sfeer van de platen en op de teksten gericht. Mijn nieuwsgierigheid ging daarnaast nogal uit naar hoe de liedjes harmonisch in elkaar zaten en of de gitaarsolo's na te spelen waren voor iemand met een beperkte techniek. Op een zekere dag had Leo, zo heet hij, uitgevonden dat John Lennon een boek had geschreven. De titel was *A Spaniard in the Works*. Na intensief speurwerk bleek dit boek verkrijgbaar bij een kwaliteitsboekhandel op de Ceintuurbaan in Amsterdam. Of was het al de Van Baerlestraat?

Een onderneming als een treinreis naar Mokum gingen wij niet uit de weg. Wij wilden naar het station Naarden-Bussum, maar na kort overleg en een blik in de portemonnee, gingen we toch maar spoorlags richting Amersfoortsestraatweg, teneinde liftend de hoofdstad te bereizen. Wij werden ongeveer ter hoogte van het huis van Van Leeuwen Boomkamp opgepikt, waar in de oorlog de Duitse luchtmachtgeneraal Christiansen had gewoond. Navrant genoeg tegenover de plek waar later het Joods Bejaardencentrum kwam.

Er stopte een Citroën Ami Break, met daarin een bejaarde heer, in mijn herinnering voorzien van lange grijze haren en dito baard, waarin onder meer nicotinevlekken zaten. *Coupe soleil*, als het ware. Deze heer stelde zich even later voor als: 'Colson'. Tevens bevond zich achter in de auto, waar de achterbank was uitgesloopt, een geit en een hoop losse troep. Een geit in een personenauto! Wij konden het niet weten, maar mijnheer Colson was een vermaard Amsterdams fotograaf geweest en lichtelijk excentriek. Hij was in ruste en woonde op kasteel Groeneveld in Baarn. De heer Colson moest twee boodschappen doen: het geitje ergens naartoe brengen en een bezoek brengen aan Frascati, voor de kijkdag van een schilderijtentoonstelling.

Het behoeft geen betoog dat de geit stonk als een ... geit, zodat wij met aanzienlijke schade aan de reukorganen en ademhalingsproblemen de reis naar Amsterdam volbrachten. De oude Colson wilde eerst naar Frascati en wij moesten maar even mee naar binnen. Het was bepaald geen offer om even van de geitenstank verlost te zijn. Omdat ik in die tijd nog niet gegrepen was door de beeldende kunst, mijn vriend Leo was dat daarentegen wel, staat mij daar niet veel meer van bij dan dat het mij iets te lang duurde. Toen wij weer in de auto zaten en de geitenlucht ons definitief had gevelde, vroegen wij Colson of hij ons eerst bij de boekhandel af wilde zetten. We hadden het verder wel gezien, of liever: ge-

roken. Aldus geschiedde. In een nevel van geitenbloemetjes stapten wij de boekhandel binnen. Het boek bleek aanwezig en voor 19 gulden te koop, voor die tijd een vermogen. Leo bleek een echte Beatles-diehard te zijn en kocht het boek.

Weer thuisgekomen en het boek ingezien, bleek het gevuld met rijmpjes, stukjes tekst, woordspelingen, tekeningetjes en droedels. Het bijzondere zat hem in het feit dat het allemaal door Lennon zelf gemaakt was en dat je tussen de regels door kon zien dat hij nog wel een beetje schrijven kon ook. Toch vond ik het toen een hoop onzin bij elkaar, de waardering kwam later. Het was mij achteraf ook niet duidelijk waarom er een Spanjaard in de titel voorkwam. In het hele boek was geen landgenoot van Sinterklaas te bespeuren.

Tientallen jaren later keek ik naar de sport op CNN, waar het ging over een of andere testmatch. Het ene team had een voorsprong genomen, maar een batsman van de andere club had een 'spanner in the works' gegooid. Een steeksleutel in de machine. Roet in het eten, een spaak in het wiel. De euro was er nog niet, dus er kon nog een kwartje vallen. Dat deed het ook. Hoe bestaat het! Na zoveel jaar de titel verklaard en toch nog niet precies weten waar die op slaat. We kunnen het Lennon helaas niet meer vragen.

2. Aardbeving

Ze zitten op de schrale grond
Zij met een hoofddoek, hij een petje.
Hij rookt verdwaasd een sigaretje,
Zij aait een haveloze hond.

Er vliegen helikopters rond,
De reddingswerkers zwoegen voort;
Hier wordt nog hulpgeroep gehoord,
Daar zwijgt een tandeloze mond.

Er klinkt geblaat van bange schapen.
De mensen moeten buiten slapen,
Voor als er nog een naschok komt.

En toch zal steeds weer worden doorgeleefd,
Als straks de aarde niet meer beeft
En het kabaal zal zijn verstomd.

3. Allemaal show?

Diep, heel diep in mijn herinnering heb ik een beeld van een biljarter met een ooglap. Die speler moet de Duitse biljarter Dieter Müller zijn geweest, in de jaren '70 en '80 een absolute grootheid in het 71/2. Ook een buitengewoon goeie driebander, al werd ie daarin nooit wereldkampioen, maar wel 'slechts' twaalfmaal Duits kampioen. Waarom intrigeerde mij dat zo? Dat was omdat ik van mening was dat je met één oog geen perspectief kunt zien en het biljarten dus niet is weggelegd voor iemand die het zicht in één oog mist. Rini van Bracht heeft, na een ernstig auto-ongeval waarna hij nog maar 10% zicht over zou hebben gehouden, ook weleens met zo'n lap gespeeld, dacht ik.

Later ben ik daar anders over gaan denken. In mijn nabije familie heb ik twee voorbeelden die aantonen dat ontbrekend perspectief geenszins hoeft te betekenen dat je geen afstand in kunt schatten. Dat is een vaardigheid die zich toch op een of andere manier ontwikkelt. Van Bracht kon een flinke tijd na het ongeval weer op zijn oude topniveau biljarten, terwijl hij toch waarschijnlijk perspectief miste.

Dieter Müller had niets ernstigs aan zijn oog, hij had die lap alleen maar voorgedaan in verband met een eenma-

lige ontsteking. Maar later had ie toch weer wat bijzonders. Bij mijn weten – maar dat is niet onbeperkt – was hij de eerste biljarter, althans, de eerste die ik gezien heb, die met een handschoentje speelde, aan de hand waarmee hij zijn keu geleidde.

In 1957 was ik met mijn ouwelui voor het eerst in Duitsland. In Aken om precies te zijn. Daar viel me het grote aantal mannen op dat lichaamsdelen miste of daarvoor kunstledematen in de plaats had. Als het hun hand of arm of hand betrof, hadden ze meestal een zwarte handschoen aan. Met het genootschap De Zwarte Hand had uit het jeugdboek *Pietje Bell* had dat niets te maken, wel met WO II die relatief kort achter de rug was.

Over het nut van handschoentjes lopen de meningen nog steeds uiteen. Er zijn twee kampen: van mijzelf en van de rest van de biljartwereld. De laatste meent dat je dan geen last hebt van eventuele zweethanden, maar je zal ze de kost moeten geven die helemaal geen last hebben van zweethanden, noch andere -lichaamsdelen, maar die zo'n handschoentje best 'wijs' vinden staan. Ikzelf vind het niks. Maar ik heb ook geen sappige handjes. Bij het honkbal zie je iets vergelijkbaars.

Vrijwel iedere honkballer heeft tegenwoordig een slaghandschoentje aan. Die hype begon al in de jaren '60 en ik heb er, tot mijn schande, ook aan meegedaan. Dat

houdt het krijgen van blaren bij de slagtraining wat tegen. Maar het gaat alleen op als je, zoals in Amerika, urenlang de knuppel staat te zwaaien. Hier in Nederland is het flauwekul. Als je wat eelt op je handen hebt, is het ook goed. Zwemmers op de langere binnenafstanden hebben toch ook geen rubberen antik-handschoentje aan? Mijn grootste bezwaar tegen welk soort sporthandschoentje dan ook, is dat ik het idee had dan minder gevoel te hebben. Op een bepaald moment was ik begonnen met een fietshandschoentje te biljarten, alleen de drang tot schakelen die in dat handschoentje zat, speelde steeds wat op. Jaja. Ik heb het maar opgegeven. Ik geloof er niet in.

Hieronymus Karl Friedrich Baron von Münchhausen, dat was nog eens een biljarter! Hij maakte naar eigen zeggen een stoot, waarbij de bal van het biljart sprong, de zaal door rolde, de trap af en de voordeur uit. Hij rende erachteraan en zag net hoe de bal in een zijstraat verdween.

En dat zonder handschoentje!

Nu is het mijzelf weleens gebeurd dat ik nét zo'n stoot maakte, maar dat ik de bal ook nog bij de verkeerslichten kon laten stilstaan. Kijk, dat is weer een heel ander perspectief.

4. Appèl*

Ondanks de babyboom viel mij toch de genade ten deel om voor mijn nummer 's konings wapenrok te mogen dragen. Ik kwam terecht bij het paardenvolk, het Wapen der Cavalerie. Voor een opleiding tot reserve-officier achtte men anno 1967 mijn afkomst te nederig. Het was nogal een elitair spulletje en in mijn naïveteit was ik er nog trots op ook, bij roemruchte regimenten als de Huzaren van Sytzama respectievelijk Boreel te mogen dienen. Maar gelukkig gaan jeugdpuistjes meestal vanzelf weer over. Ik werd geplaatst op de kaderopleiding. Om precies te zijn: voor de vorming tot dienstplichtig wachtmeester, een rang waarvan de afkorting dpl. wmr. tit. om onnaspeurlijke redenen weleens de lachlust opwekte.

Nu bleek de dienst heel eigen codes te hebben en in het begin stonk je daar nog gemakkelijk in. Een voorbeeld: we stonden aangetreden op de appèlplaats en na alle presentie- en vlagceremonieel werd dan gevraagd: 'Wie kan er piano spelen?' De nietsvermoedende oliebol die 'ik' zei, kon dan de toiletten gaan schoonmaken. Jazeker, echte militaire humor.

Deze goede les was mij kennelijk niet bijgebleven, toen op een keer werd gevraagd of er iemand ook trompet